

УКРАЇНА

(19) UA (11) 55213 (13) U
(51) МПК (2009)
H04L 9/06

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ

ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

видається під
відповідальність
власника
патенту

(54) КОНВЕЄРНИЙ КРИПТОГРАФІЧНИЙ ОБЧИСЛЮВАЧ

1

2

(21) u201006044

(22) 19.05.2010

(24) 10.12.2010

(46) 10.12.2010, Бюл. № 23, 2010 р.

(72) КОРЧЕНКО ОЛЕКСАНДР ГРИГОРОВИЧ, ПА-
ЦІРА ЄВГЕНІЯ ВІКТОРІВНА, ПАНАСЮК АНДРІЙ
ЛЕОНІДОВИЧ, ГНАТЮК СЕРГІЙ ОЛЕКСАНДРО-
ВИЧ, КІНЗЕРЯВИЙ ВАСИЛЬ МИКОЛАЙОВИЧ

(73) НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

(57) 1. Конвеєрний криптографічний обчислювач,
що містить модуль початкової обробки,
 $6+2n$ ($n=2,4$) модулів шифрування та модуль

формування результату, який відрізняється тим,
що додатково введено синхронізуючу шину (СШ),
128-бітну вхідну шину даних, $(64n)$ -бітну вхідну
шину ключа та 128-бітну вихідну шину даних, при-
чому вхідна шина ключа підключена до першого
входу модуля початкової обробки, другий вхід яко-
го з'єднаний з вхідною шиною даних, а перший
вихід підключений до першого входу першого мо-
дуля шифрування, вихід i -го ($i=1,5+2n$) модуля
шифрування з'єднаний з першим входом $(i+1)$ -го
($i=1,5+2n$) модуля шифрування, другий вхід i -го
($i=1,6+2n$) модуля шифрування відповідно з'єд-
наний з $(i+1)$ -им ($i=1,6+2n$) виходом модуля по-
чаткової обробки, а третій вхід i -го ($i=1,6+2n$)
модуля шифрування підключений до синхронізую-
чої шини, вихід $(6+2n)$ -го модуля шифрування
з'єднаний з модулем формування результату, ви-
хід якого з'єднаний з вихідною шиною даних.

2. Конвеєрний криптографічний обчислювач за п.
1, який відрізняється тим, що модуль початкової
обробки містить блок початкової обробки ключа,
блок початкової обробки даних, блок додавання за
модулем 2 ($M2$), причому другий вхід модуля по-
чаткової обробки з'єднаний з входом блока почат-
кової обробки даних, вихід якого підключений до
другого входу блока $M2$, вихід якого з'єднаний з
першим виходом модуля початкової обробки, а
перший вхід підключений до першого виходу бло-

ка початкової обробки ключа, $(i+1)$ -ий ($i=1,6+2n$)
вихід якого відповідно підключений до $(i+1)$ -го
($i=1,6+2n$) виходу модуля початкової обробки, а
вихід з'єднаний з першим входом модуля початко-
вої обробки.

3. Конвеєрний криптографічний обчислювач за п.
1, який відрізняється тим, що i -ий ($i=1,5+2n$)

модуль шифрування містить блок нелінійного пе-
ретворення, блок функціонального перетворення,
блок лінійного перетворення, блок $M2$ та регістр
пам'яті, причому перший вхід модуля шифрування
підключений до входу блока нелінійного перетво-
рення, вихід якого з'єднаний з входом блока функ-
ціонального перетворення, вихід якого підключе-
ний до входу блока лінійного перетворення, вихід
якого з'єднаний з другим входом блока $M2$, до
першого входу якого підключений другий вхід мо-
дуля шифрування, а вихід з'єднаний з першим
входом регістра пам'яті, другий вхід якого з'єдна-
ний з третім входом модуля шифрування, а вихід
підключений до виходу модуля шифрування.

4. Конвеєрний криптографічний обчислювач за п.
1, який відрізняється тим, що $(6+2n)$ -ий модуль
шифрування містить блок нелінійного перетворен-
ня, блок функціонального перетворення, блок $M2$
та регістр пам'яті, причому перший вхід модуля
шифрування підключений до входу блока неліній-
ного перетворення, вихід якого з'єднаний з входом
блока функціонального перетворення, вихід якого
підключений до другого входу блока $M2$, до пер-
шого входу якого підключений другий вхід модуля
шифрування, а вихід підключений до першого
входу регістру пам'яті, другий вхід якого з'єднаний
з третім входом модуля шифрування, а вихід підк-
лючений до виходу модуля шифрування.

5. Конвеєрний криптографічний обчислювач за п.
1, який відрізняється тим, що модуль формуван-
ня результату містить блок кінцевої обробки да-
них, вхід і вихід якого відповідно з'єднані з входом і
виходом модуля формування результату.

(19) UA (11) 55213 (13) U

Корисна модель належить до галузі криптографічного захисту інформації і може бути використана в засобах шифрування у системах обробки інформації для розширення їх можливостей.

Відомий спосіб криптографічного перетворення [1], який ґрунтується на тому, що інформаційну послідовність подають у вигляді 64-бітних блоків, які підлягають ітеративній обробці примітивними криптографічними перетвореннями: перестановки (permutation) - за допомогою блоків перестановок (P-блоків); підстановки (substitution) - за допомогою блоків підстановок (S-блоків); функціональних операцій циклічного зсуву і додавання за модулем 2 - за допомогою відповідних блоків. Ітеративна обробка полягає у багатократному виконанні однакових груп перетворень, що забезпечують необхідні умови стійкості криптографічного перетворення: розсіювання (за допомогою P-блоків) та перемішування (за допомогою S-блоків) інформаційних даних.

Найбільш близьким, до запропонованого технічним рішенням, обраним як прототип, є криптографічний обчислювач для захисту інформації [2], відображений на систолічній конвеєрній структурі, який базується на способі криптографічного перетворення [1] та містить модуль початкової обробки, 16 модулів шифрування, модуль формування результату, дві 64-бітові шини входу, розряди яких утворюють масив, упорядкований відповідно до вихідної матриці, 64-бітову шину виходу і дворозрядну шину керування, через перший розряд якої надходить стробований сигнал запису результату i -ї ($i = \overline{1,16}$) ітерації шифрування чи дешифрування (Ш/Д), другий - визначає режим роботи систолічного криптографічного обчислювача шифрування чи дешифрування. Вхідні шини підключені до входів модуля початкової обробки, який з'єднаний з першим модулем шифрування, вихід i -го ($i = \overline{1,15}$) модуля шифрування з'єднаний з входом $(i+1)$ -го ($i = \overline{1,15}$) модуля шифрування, шістнадцятий модуль шифрування з'єднаний з модулем формування результату, вихід якого підключений до вихідної шини.

Недоліком даного криптографічного обчислювача є не здатність алгоритму (покладеному в його основі) забезпечити достатню криптостійкість та високу швидкість обробки даних для використання в сучасних системах реального часу.

В основу корисної моделі поставлена задача забезпечення криптостійкої та швидкої криптографічної обробки в системах реального часу, особливо при обробці великих об'ємів даних.

Технічний результат, який може бути отриманий при створенні корисної моделі, полягає у забезпеченні достатньої криптостійкості та високої швидкості криптографічної обробки в системах реального часу.

Сутність запропонованої корисної моделі полягає в тому, що поставлена задача вирішується за рахунок побудови конвеєрного криптографічно-

го обчислювача, який базується на сучасному криптостійкому алгоритмі шифрування [3].

Використання відомого способу шифрування [3] дає змогу значно збільшити криптостійкість, а його відображення на конвеєрну структуру у сукупності з використанням специфічних етапів криптографічної обробки, спрощенням етапів циклічної обробки та зменшенням кількості циклічних повторень вищезгаданого способу шифрування дає змогу підвищити швидкість корисної моделі. У сукупності вищеперераховані ознаки роблять можливим досягнення даного технічного результату.

На Фіг.1 зображена структурна схема конвеєрного криптографічного обчислювача.

Конвеєрний криптографічний обчислювач містить синхронізуючу шину (СШ), 725-бітну вхідну

шину даних, $(64n)$ -бітну ($n = \overline{2,4}$) вхідну шину ключа та 725-бітну вихідну шину даних, модуль початкової обробки (МПО), $6+2n$ модулів шифрування (МШ) та модуль формування результату (МФР). Модуль МПО містить блок початкової обробки ключа (БПОК), блок початкової обробки даних (БПОД), блок додавання за модулем 2 (М2). i -ий ($i = \overline{1,5+2n}$) МШ містить блок нелінійного перетворення (БНП), блок функціонального перетворення (БФП), блок лінійного перетворення (БЛП), блок М2 та регістр пам'яті (RG). $(6+2n)$ -ий МШ містить БНП, БФП, блок М2 та RG. Модуль МФР містить блок кінцевої обробки даних (БКОД).

У загальному вигляді конвеєрний криптографічний обчислювач працює наступним чином. Перед початком обчислювального процесу $(64n)$ -бітний ($n = \overline{2,4}$) ключ подають на МПО, де в БПОК відпо-

відно генеруються $6+2n$ раундових ключів для кожного з раундів шифрування, які разом з ключем записуються в регістри ключів, з виходу яких вони поступають на виходи МПО. Вхідні дані у вигляді 725-бітних блоків даних (представлених у вигляді матриці) через вхідну шину даних поступають паралельним кодом у МПО. Після обробки в МПО блоки даних поступають потактно до i -го ($i = \overline{1,6+2n}$) МШ, де вони спочатку піддаються не-

лінійному перетворенню в БНП, а саме табличній заміні кожного байту блока даних. Після чого, у БФП відбувається циклічний зсув вліво всіх рядків блока даних, за виключенням нульового. Після цього, у БЛП виконується множення кожного стовпчика блока даних, який розглядається як поліном в кінцевому полі $GF(2^8)$, на фіксований поліном $a(x) = 3x^3 + x^2 + x + 2$, множення відбувається за модулем $x^4 + 1$: Після чого блок даних поступає на другий вхід блока М2, на перший вхід якого передається відповідний раундовий ключ з $(i+1)$ -го ($i = \overline{1,6+2n}$) виходу МПО, далі за синхросигналом

результат заноситься в регістр пам'яті, з виходу якого дані поступають до виходу МШ. У $(6+2n)$ -му МШ виключено лінійне перетворення даних, а з його виходу дані передаються до МФР, де оброблюються в БКОД, з виходу МФР шифрований текст поступає на вихідну шину даних.

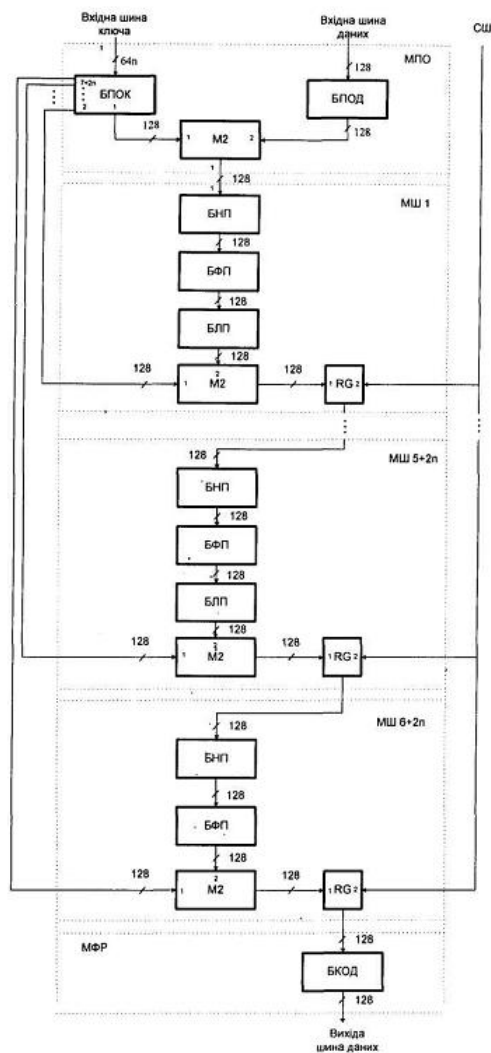
Джерела інформації

1. National Institute of Standards and Technology, "FIPS-46-3: Data Encryption Standard." Oct. 1999. Available at <http://csrc.nist.gov/publications/fips>.

2. Корченко А. Г. Построение систем защиты информации на нечетких множествах. Теория и

практические решения. - К.: «МК-Пресс», 2006. - С. 207-214.

3. National Institute of Standards and Technology. "FIPS-197: Advanced Encryption Standard." Nov. 2001. Available at <http://csrc.nist.gov/publications/fips>.

Фіг. 1